

024

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ	
Примљено:	29. 2018.
Ст. јед.	29
02 012-980/7-18	

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ
 Бр. 173/5
29.03. 20 18 ГОД.
 БЕОГРАД, СТУДЕНТСКИ ТРГ 16
 ТЕЛ. 20 27 801, ФАКС: 26 30 151

На основу члана 31. Статута Универзитета у Београду, а у вези са Одлуком о расписивању избора за ректора и четири проректора Универзитета у Београду, бр. 06-788/4-18 од 28.02.2018. године, Изборно веће Математичког факултета кога чине сви наставници (присутно 48 од 69 наставника), на седници одржаној 23.03.2018. године, је донело

ОДЛУКУ

О евидентирању кандидата за ректора Универзитета у Београду

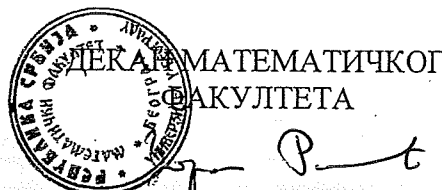
Утврђује се предлог да се за кандидата за Ректора Универзитета у Београду за школску 2018/19, 2019/20 и 2020/21 годину евидентира **проф. др Александар Липковски**, редовни професор Математичког факултета.

Образложење

Проф. др Александар Липковски спада у ред истакнутих чланова наставног колектива Математичког факултета, редовни професор са дугим наставним и научноистраживачким стажем и великим искуством у обављању руководећих дужности на факултету и Универзитету у Београду. Био је продекан и декан Математичког факултета, проректор Универзитета у Београду, Помоћник министра просвете за високо образовање и члан и председник Националног просветног савета Србије, председник Већа групације природно-математичких наука и члан Сената Универзитета у Београду. Све ове дужности је обављао веома савесно и успешно. Веће сматра да би проф. др Липковски веома успешно обављао дужност Ректора Универзитета у Београду и одлучило као у диспозитиву.

Одлуку доставити:

- Универзитету у Београду
- Архиви Факултета

Проф. др Зоран Ракић

АЛЕКСАНДАР ЛИПКОВСКИ

Биографија

Рођен је 1955. године у Цариграду. Основно образовање је завршио у Москви, Прагу и Београду, средње образовање и прву годину студија математике на Механико-математичком факултету Московског државног универзитета (Мехмат МГУ, 1971/72). Студије математике наставио 1972. на Природно-математичком факултету Универзитета у Београду (ПМФ), где је дипломирао октобра 1975. са средњом оценом 9,90. Последипломске студије из математике на ПМФ уписао је 1975. и завршио 1978. одбраном магистарског рада под руководством Ђ. Курепе.

Од 1978. асистент-истраживач на Ваздухопловнотехничком институту ЈНА у Београду (Жарково), од 1979. асистент-приправник, од 1980. асистент Одсека за математику, механику и астрономију ПМФ у Београду. Године 1981–82. боравио је на специјализацији на МГУ код В. А. Исковског, учествујући и у раду семинара Ју. И. Мањина и И. Р. Шафаревича, 1985. одбранио је докторску дисертацију из математике на ПМФ у Београду под менторством Ђ. Курепе и В. Перића.

Доцент ПМФ у Београду од 1986, реизабран у исто звање 1991. У току 1986–87. боравио на Математичком институту Универзитета код Е. Брискорна и Макс-Планк институту за математику у Бону (Немачка) код Ф. Хирцебруха, у периоду 1989–1991. у више наврата на овим институцијама и Математичком институту Универзитета у Тибингену (Немачка). У току 1993–94. боравио на Математичком институту Стеклова Руске Академије Наука и на МГУ (код А. Фоменка). Ванредни професор од 1995, реизабран у исто звање 2000. У звање редовног професора Математичког факултета Универзитета у Београду изабран 2004.

Област његовог научног интересовања креће се од алгебре и алгебарске геометрије, преко теорије сингуларитета и комбинаторне геометрије, до методике наставе математике и историје и философије математике и природних наука. Објавио је око 50 научних и стручних радова, чланака, књига, уџбеника, поглавља у књигама, који су цитирани у више иностраних и домаћих публикација, и око 120 учешћа на научним и стручним скуповима, радова у изводу, јавних предавања и трибина, као и три превода књига (А. Т. Фоменка, В. Драговића и М. Радновић, Г. Циглера). Уџбеник «Линеарна алгебра и аналитичка геометрија» за студенте математичких факултета имао је три издања, а осим Математичког факултета Универзитета у Београду, користи се и на другим факултетима у Београду, Србији и окружењу. На Математичком факултету држао је више курсева на основним и последипломским студијама, организовао научне семинаре (семинар ГТА), руководио израдом преко 40 специјалистичких, магистарских и мастер радова и био ментор или коментор 9 докторских дисертација. Шеф је Катедре за алгебру и математичку логику и члан Катедре за методiku наставе математике и рачунарства Математичког факултета.

У својој сарадничкој каријери од 1976. године држао је вежбе из предмета: Математика I (за студенте механике и метеорологије), Математика (за студенте ОНО), Нумеричка анализа I, Нумеричка анализа II, Нумерички практикум II, Нумерички практикум IV, Математика (за студенте хемије), Математичка логика и теорија скупова,

Линеарна алгебра и аналитичка геометрија, Алгебра I, Линеарна алгебра, Аналитичка геометрија (1976/77-1985/86).

Као наставник, од 1987. године држао је предавања из предмета Линеарна алгебра, Аналитичка геометрија, Алгебра I, Равне алгебарске криве, Методика наставе математике и рачунарства, Методика наставе алгебре и математичке логике и друга.

Данас, поред предавања на основним студијама из Линеарне алгебре и Методике наставе математике А, на мастер студијама из Методике наставе алгебре и математичке логике, на докторским студијама држи предавања из Комутативне алгебре, Алгебарске геометрије, Теорије учења и наставе са историјом школских и педагошких идеја, Методологије истраживања у настави математике и рачунарства. Ангажован је као наставник на докторским студијама Учитељског факултета, а био је ангажован и за изборни предмет Математика у специјалној едукацији и рехабилитацији на Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију.

Био је координатор успешно окончаног међународног Темпус пројекта за унапређивање студија за наставнике математике и информатике на Универзитету у Београду 2007–2009, у сарадњи са Универзитетом у Софији (Бугарска), Универзитетом у Јени (Немачка) и Универзитетом у Јоенсу (Финска).

Био је коруководилац Одељења за математику и члан Научног савета Математичког института САНУ. Сарађивао је у реферативним часописима “Mathematical Reviews” од 1989, “Zentralblatt für Mathematik” од 1995. и “Zentralblatt für Didaktik der Mathematik” од 1999. Члан “American Mathematical Society” до 1999. Члан је редакција часописа које издаје Друштво математичара Србије “Математички Весник” од 1993. (dms.rs/matematicki-vesnik) и “Teaching of Mathematics” од 1998 (dms.rs/the-teaching-of-mathematics). Члан је редакција часописа “IPSI BgD Transactions on Advanced Research” и “IPSI BgD Transactions on Internet Research” од 2005. (tar.ipsitransactions.org). Био је председник Управног одбора Друштва математичара Србије од 2010. до 2012. и председник Друштва математичара Србије од 2012. до 2016.

Био је продекан за финансије (2001–2002) и декан (2002–2004) Математичког факултета, проректор за наставу Универзитета у Београду у тиму ректора Дејана Поповића (2004–2006), председник Већа групације природно-математичких наука Универзитета у Београду (2010-2015).

Био је члан многобројних комисија на свим нивоима образовања: члан Комисије за математику, природне науке, технологију и рачунарство МПС за реформу наставних планова и програма основних и средњих школа (2002–2004), Радне групе за реформу универзитета (2003), Радне групе МПС за израду Закона о високом образовању, више комисија Завода за унапређивање образовања и васпитања (оцена програма за усавршавање наставника 2004. и 2006, израда стратегије развоја образовања у Србији 2006, израда стратегије за усавршавање наставника 2009, оцена уџбеника за основну школу 2010 и многих других).

Био је члан Националног просветног савета Србије на предлог Универзитета у Београду (2005–2009) и помоћник министра просвете за високо образовање у време министара З. Лончара и Ж. Обрадовића (2007–2008). Од новембра 2016. је члан и председник Националног просветног савета.

Говори руски, енглески и немачки. Ожењен је и отац две ћерке.

Александар Т. Липковски

Објављени научни и стручни радови у целини, књиге, поглавља у књигама

р. бр.	Наслов	год.
1.	А. Липковски: Проблеми методичког усклађивања математике и других предмета. Зборник на трудови од Међународна конференција за образованието по природни науки и математика, Скопље, 23-24 март 2018, 8 стр.	2018
2.	Jana A. Lipkovski, Aleksandar T. Lipkovski: "Form-Finding Software and Minimal Surface Equation: a Comparative Approach", <i>Filomat</i> 29:10 (2015), 2447–2455	2015
3.	А. Липковски, "Структурне графы колец: определения и первые результаты", <i>Фундамент. и прикл. матем.</i> , 20:3, 2015, 181–190 (А. Т. Lipkovski, "Structure graphs of rings: definitions and first results", <i>Fundam. Prikl. Mat.</i> , 20:3, 2015, 181–190), <i>ISSN 1560-5159, IF2015(Math-Net.Ru): 0,153</i>	2015
4.	A. Lipkovski, S. Zeada: "A note on multivariate polynomial division and Groebner bases", <i>Publ. Inst. Math., Nouv. Ser.</i> 97(111), 2015, 43-48 (<i>ISSN 0350-1302, IF2013:0,152</i>)	2015
5.	Б. Лазић, А. Липковски: „Развој методике наставе аритметике код Срба, II“. Настава математике, LIX, 1-2 (2014), 9-15, elib.mi.sanu.ac.rs/files/journals/nm/247/nm591202.pdf	2014
6.	А. Липковски: «Несклад математике и природних наука у школи: може ли боље?» Књига радова Симпозијума TIPNUD-2 са међународним учешћем (Теорија и пракса науке у друштву: од кризе ка друштву знања), Хемијски факултет Универзитета у Београду, 2014, стр. 109-111 (<i>ISBN 978-86-7220-064-5</i>)	2014
7.	А. Липковски: „Нови тоталитаризам и образовање“ (поглавље у књизи: „Колико коштају илузије: либерализација образовања у Србији, уредник М. Јефтић, Београд, Унија синдиката просветних радника Србије, 2014, <i>ISBN 978-86-83575-65-7</i>), стр. 117-129	2014
8.	Александар Т. Липковски: "Михајло Пупин - проналазач, професор, патриота (поводом 160 година од рођења)". <i>Гласник-Mitteilungen, Хумболтов клуб Србије</i> , 16, стр 12-23, <i>ISSN 0354-62-76</i> (у целини штампано предавање А. Lipkovski: "Michael Pupin: inventor, professor, patriot". <i>Alexander von Humboldt Klub Serbiens Belgrade, November 25, 2014</i>)	2014
9.	Б. Лазић, А. Липковски: „Развој методике наставе аритметике код Срба, I“. Настава математике, LVIII, 3-4 (2013), 14-22, elib.mi.sanu.ac.rs/files/journals/nm/246/nm583402.pdf	2013
10.	Hamza Daoub, Osama Shafah, A. Lipkovski: "An association between digraphs and rings". <i>FiloMat</i> , 2013 (<i>ISSN 0354-5180, IF 2011 0,421</i>)	2013
11.	Lipkovski A.T: Digraph associated with finite rings. <i>Publ. Inst. Math., Nouv. Ser.</i> 92(106),2012, 35-42 (<i>ISSN 0350-1302, IF2012:0,195</i>)	2012
12.	А. Липковски: «Критички осврт на PISA тестове: заблуде, грешке и задње намере». Књига радова Симпозијума TIPNUD (Теорија и пракса науке у друштву: од кризе ка друштву знања), Хемијски факултет Универзитета у Београду, стр 54-62 (<i>ISBN 978-86-7220-050-8</i>)	2012
13.	Lipkovski A.T., Rakonjac M, Lazic B.: The connection of geometric and algebraic content in the sixth and seventh grade of primary school. <i>Proceedings of the Conference „Theory and practice of connecting and integrating in teaching and learning process“</i> , University of Novi Sad – Faculty of Education, Sombor, 2012, pp 137-157 (<i>ISBN 978-86-6095-010-1</i>)	2012
14.	Lambić D., Lipkovski A.: Measuring the influence of students' attitudes on the process of acquiring knowledge in Mathematics. <i>Croatian Journal of Education</i> , 14:1, 2012, 187-205 (<i>ISSN 1846-1204, IF 2010: 0.035</i>), cje2.ufzg.hr/ojs/index.php/CJOE (чланак)	2012
15.	Липковски А.: О неким негативним процесима у систему образовања и васпитања (On some negative processes in the education system). <i>Часопис за национална и државна питања «Национални интерес» (Journal for national and state issues «National Interest»)</i> , 12:3, 2011, 329-341 (<i>ISSN 1820-4996</i>) (чланак)	2011
16.	Липковски А.: Школска пракса у образовању будућих наставника. Зборник радова са	2009

	четвртог симпозијума «Васпитач у 21. веку», Наше стварање 8, Алексинац 2009, 29-34 (ISBN 978-86-903623-8-7)	
17.	Липковски А.: Линеарна алгебра и аналитичка геометрија. Уџбеник за студенте I године математике, прерађено издање. Завод за уџбенике, Београд 2007, 384 стране (ISBN 978-86-17-14540-6)	2007
18.	Stepanović V, Lipkovski A.: Analytic equivalence of plane curve singularities $y^n + x^a y + x^b A(x) = 0$, Publ Inst Math, 81(95), 2007, 69–78	2007
19.	Липковски А.: О примени математичких метода у историји и хронологији. Поглавље (стр. 139-154) у књизи “Епистемолошки проблеми у науци”, приредили П. Грујић, М. Ивановић, ИКСИ, Београд 2004 (ISBN 86-902557-8-8)	2004
20.	Anić I, Adžić G, Lipkovski A., Milojković V.: Digital archives for local municipalities, Review of the National Center for Digitization, 2, 2003, 17-25 (ISSN 1820-0109)	2003
21.	Lipkovski A.: The educational use of mathematical software: techniques and examples. VisMath Vol. 4:1, 2002 (електронски часопис на turing.mi.sanu.ac.rs/vismath) (ISSN 2117-6888)	2002
22.	Lipkovski A.: Categories, sheaves, and other algebraic tools. Proceedings of the I Summer School in Mathematical Physics, SFIN A3, 2002, 492-497 (ISSN 0354-9291)	2002
23.	Липковски А.: Уђите у свет математике помоћу Математичког истраживача. Микро, април 2002, 58-60 (ISSN 1450-5487)	2002
24.	Липковски А.: Волфрамова Математика. Микро, март 2001, 43-45 (ISSN 1450-5487)	2001
25.	Lipkovski A.: Visualization of simple algebro-geometric ideas. VisMath, 2:1, 2000 (електронски часопис на адреси turing.mi.sanu.ac.rs/vismath) (ISSN 2117-6888)	2000
26.	Hodžić I, Niketić S. R., Lipkovski A.: Partial resolution and racemization of tris (beta-diketono) type complexes of Rh (III), Ru (III), Y (III), La (III) and Co (III). Глас. хем. технол. Македонија (Bull. Chem. Technol. Macedonia) 19:1, 2000, 145-149	2000
27.	Липковски А.: Статистичка хронологија А. Т. Фоменка. Историјски часопис (Historical Review), XLV-XLVI, 1998-1999, 381-389 (ISSN 0350-0802)	1999
28.	Lipkovski A.: The direct and the inverse image - a categorical viewpoint. Nieuw Archief voor Wiskunde, 16:1-2, 1998, 23-26 (MR1645244 (99f:18006), ISSN 0028-9825)	1998
29.	Липковски А., Липковска Ј.: Хармонија и асиметрија у геометрији и архитектури. Флогистон, 7, 1998, 261-278 (ISSN 0354-6640)	1998
30.	Соловьев Ю.П., Липковски А.: Несколько замечаний о кривых Серре. У књизи Прасолов В.В., Соловьев Ю.П.: Эллиптические функции и алгебраические уравнения, Москва, Факториал, 1997, одељак 4.5, стр. 129-144 (енглески превод: Some remarks on Serret's curves. У књизи Prasadov V., Solovyev Yu.: Elliptic Functions and Elliptic Integrals, Translations of Mathematical Monographs, AMS, vol. 170, 1997, section 4.5, pp 91-102)	1997
31.	Lipkovski A.: Algebraic Geometry (selected topics). Зборник радова 7 (15) (Математички институт САНУ), уредник Б. Станковић, 1997, 5-62 (Zbl 991.41593)	1997
32.	Липковски А.: Линеарна алгебра и аналитичка геометрија. Уџбеник за студенте I године математике. Научна књига, Београд 1995 (друго издање), 238 страна	1995
33.	Lipkovski A.: Covering of some combinatorial graphs. Proc VIII Conf Appl Math Tivat '93, Podgorica 1994, 125-128	1994
34.	Липковски А.: О настави линеарне алгебре и аналитичке геометрије. Настава математике, XXXVIII, 2, 1993, 28-34	1993
35.	Липковски А.: Линеарна алгебра и аналитичка геометрија. Уџбеник за студенте I године математике. Научна књига, Београд 1992 (прво издање), 238 страна	1992
36.	Kozić M., Lipkovski A.: Calculation of potential subsonic flow about complex configurations. Proc VI Yug Sem Appl Math Tara '88, Beograd 1989, 96-105	1989
37.	Lipkovski A.: Newton polyhedra and irreducibility. Math Z 199, 1988, 119-127 (MR 89g:14003, ISSN 0025-5874, IF1988 0,377)	1988
38.	Lipkovski A.: Automorphic sets or left distributive left quasigroups. Proc Conf Alg Log Sarajevo '87, Novi Sad 1988, 65-72 (MR 92k:20132)	1988
39.	Lipkovski A.: Index of irreducibility in the formal power series ring. Proc Conf Alg Log Cetinje '86, Novi Sad 1987, 115-118 (MR 89d:13016)	1987
40.	Lipkovski A.: On irreducibility of Weierstrass polynomials of low degree in the ring $K[[x,y]]$. Proc. Conf. Alg. Log. Zagreb '84, Нови Сад 1985, 89-93 (MR 87c:14002)	1985

41.	Прорачун оптерећења авиона у стационарно-подзвучном струјању по Мориноу. Извештај ВТИ Жарково, V4-4537-0, 1985	1985
42.	Липковски А.: О неквазикогерентних пучках модулей. УМН 39:3, 1984, 225-226 (MR 85j 14027), (енглески превод: A Lipkowski: On non-quasi-coherent bundles of modules. Russian Mathematical Surveys, Volume 39, 3, 1984, 207-208, ISSN 0036-0279, IF1988 0,225)	1984
43.	Геометријска и логичка верификација улазних података пакета за прорачун оптерећења. Извештај ВТИ Жарково, V4-4566-0, 1983	1983
44.	Програми за решавање пуних система линеарних алгебарских једначина у пакетима за прорачун оптерећења. Извештај ВТИ Жарково, V4-4567-0, 1983	1983
45.	Липковски А.: Гомеоморфное расширение геометрических колец цело. Publ Inst Math 32, 1982, 105-107 (MR 84j 14006)	1982
46.	Lipkowski A.: On unibranched rings and a criterion for irreducibility in the formal power series ring. Proc III Alg Conf Beograd '82, Београд 1982, 93-98 (MR 85j 14091)	1982
47.	Прорачун аеродинамичких оптерећења трупа авиона по Hess-Smith-у. Извештај ВТИ Жарково, V4-4535-0, 1980	1980
48.	Берковић М., Кафециски В., Липковски А.: О утицају дужине корака на тачност темпоралне интеграције код прелазних динамичких проблема. Proc II Yug Simp Finite Elements Method and Computer Aided Design, Марибор 1979, 6-36	1979
49.	Интерполација кубним сплајном. Трансформација и визуелизација. Извештај ВТИ Жарково, V4-4513-0 (1978)	1978

Александар Т. Липковски

Конгреси, конференције, семинари, предавања, преводи, друге активности

р. бр.	Активност	год.
1.	А. Липковски: "Проблеми методичког усклађивања математике и других предмета". Међународна конференција о образовању из природних наука и математике, Скопље, 23-24 март 2018 (саопштење)	2018
2.	Члан Организационог одбора Међународне конференције о образовању из природних наука и математике, Скопље, 23-24 март 2018 http://dfm.org/documents/izvestuvanja/2018/TretoSoopstenie_KonferencijaMatPrirNauki.pdf	2018
3.	Члан Организационог одбора прославе „150 година од рођења Михаила Петровића“, Универзитет у Београду – Математички факултет	2018
4.	Ментор докторске дисертације Јелене Шкорић, у поступку	2018
5.	Ментор докторске дисертације Милане Дабић, у поступку	2018
6.	Ментор докторске дисертације Милана Живановића, у поступку	2018
7.	Александар Липковски: "Проблеми образовања у Србији". Научни скуп "Под маском слободе - неолиберално разарање образовања", Унија синдиката просветних радника Србије, Београд, 9. децембра 2017 (излагање)	2017
8.	Александар Липковски: "Ајнштајн и Хилберт - настанак опште теорије релативности". Семинар за теорију релативности и космолошке моделе, Математички институт САНУ, 6. децембра 2017, mi.sanu.ac.rs/novi_sajt/seminars/programs/seminar19.dec2017.php (предавање)	2017
9.	Александар Липковски: "ARS MAGNA и решавање алгебарских једначина". Семинар Мост математике, Удружење Млади математичар, Врњачка Бања, 26. маја 2017. (предавање)	2017
10.	Александар Т. Липковски: "О настави математике". Црногорска академија-наука и умјетности, Подгорица, 23. јун 2016 (предавање по позиву)	2016
11.	Милан В. Живановић, Александар Липковски: "Изоморфизам једне класе Питагориних тројки са прстеном целих бројева", 6. математичка конференција Републике Српске, Пале, 21-22. мај 2016 (саопштење)	2016
12.	Александар Липковски: "О неким проблемима наставе математике. Део 1 - основна школа. Број или скуп: шта је пре? Део 2 - средња школа. Несклад математике и природних наука: може ли боље?". Семинар Мост математике, Удружење Млади математичар, Врњачка Бања, 13. мај 2016. (предавање)	2016
13.	Александар Липковски: "Теорија катастрофа – математичке основе и примене у другим наукама". Први колоквијум Нелинеарне науке – математичке основе, Јужнословенска академија нелинеарних наука, Београд, 2. новембар 2015 (предавање)	2015
14.	Александар Липковски: "Шта прво, Талес или Питагора?" Семинар Мост математике, Удружење Млади математичар, Врњачка Бања, 14.-16. мај 2015 (предавање), Београд, 25. мај 2015 (поновљено предавање)	2015
15.	Aleksandar Lipkovski: "When should we teach the Thales' intercept theorem?" International Congress on Mathematics MICOM-2015, Атина, 22.-24. септембар 2015 (саопштење)	2015
16.	Milan Živanović, Aleksandar Lipkovski: "Pythagorean triples and their algebraic structure." International Congress on Mathematics MICOM-2015, Атина, 22.-24. септембар 2015 (саопштење)	2015
17.	Jana Lipkovski, Florian Weinmann, Aleksandar Lipkovski: "Minimal surfaces and form finding of architectural designs." International Congress on Mathematics MICOM-2015, Атина, 22.-24. септембар 2015 (саопштење)	2015

18.	Jelena Škorić, Aleksandar Lipkovski: "Finite rings and their structural graphs." International Congress on Mathematics MICOM-2015, Атина, 22.-24. септембар 2015(саопштење)	2015
19.	Члан Програмског одбора конференције International Congress on Mathematics MICOM-2015, Атина, 22.-24. септембар 2015	2015
20.	Александар Липковски: "Михаило Петровић – први прави српски математичар". Удружење Милутин Миланковић, Београд, 22. априла 2015 (предавање)	2015
21.	Јелена Шкорић, Александар Липковски: "Графови коначних прстена: неки нови резултати", 5. математичка конференција Републике Српске, Требиње, 8.-9. јун 2015 (саопштење)	2015
22.	Ментор докторске дисертације Samira Zeada: «Класификација мономијалних уређења у полиномијалним прстенима и Гребнерове базе», одбрањене фебруара 2015	2015
23.	Александар Липковски: "Разарање српског образовања". Светлост са истока 6, Епархија ваљевска, Манастир Ђелије - Библиотека Јустин Поповић, Ваљево, 11. септембра 2014, www.youtube.com/watch?v=OMdY4Cmgd-I (предавање)	2014
24.	Александар Липковски: "Наука против вере или наука и вера?", Епархија крушевачка, Црква Лазарица, Крушевац, 27. мај 2014 (предавање)	2014
25.	Александар Липковски: "Поглед кроз математичку призму: куд плови српски образовни брод?", Републички семинари 2014. о настави математике и рачунарства у основним и средњим школама, Друштво математичара Србије, Београд, 18.-19. јануар 2014 (предавање)	2014
26.	А. Липковски: «Несклад математике и природних наука у школи: може ли боље?» Симпозијум TIPNUD-2 са међународним учешћем (Теорија и пракса науке у друштву: од кризе ка друштву знања), Хемијски факултет Универзитета у Београду, 6.-7. новембра 2014 (саопштење)	2014
27.	A. Lipkovski, M. Živanović: "On arithmetic operations on the set of pythagorean triples", Book of Abstracts, p. 14, XIII Serbian Mathematical Congress, May 22-25, 2014, Vrnjačka Banja (саопштење)	2014
28.	A. Lipkovski: "Шта прво: Талес или Питагора?", Book of Abstracts, p. 106, XIII Serbian Mathematical Congress, May 22-25, 2014, Vrnjačka Banja (саопштење)	2014
29.	M. Марић, M. Радојичић, С. Радовић, А. Липковски: "Унапређење наставе математике коришћењем платформе e-zbirka", Book of Abstracts, p. 107, XIII Serbian Mathematical Congress, May 22-25, 2014, Vrnjačka Banja (саопштење)	2014
30.	A. Lipkovski, Samira Zeada: „A note on multivariate polynomial division and Groebner bases”, Book of Abstracts, p. 14, XIII Serbian Mathematical Congress, May 22-25, 2014, Vrnjačka Banja (саопштење)	2014
31.	Ментор докторске дисертације Hamza E.S. Daoub: „Коначни прстени и усмерени графови: развој теорије и алгоритама”, одбрањене октобра 2013	2013
32.	A. Lipkovski: «Some doubts about early introduction of sets in mathematics education». Конференција ISDET, САНУ Београд, 24.-25. октобра 2013, www.sanu.ac.rs/english/Odbor-obrazovanje/Programme2013.aspx (саопштење)	2013
33.	Ментор докторске дисертације Osama Shafah: „Коначни прстени и усмерени графови: једна необична веза”, одбрањене јуна 2013	2013
34.	Коментор (заједно са К. М. де Фонсека) докторске дисертације Александра Ерић: «О Р-теменима неких стабала», одбрањене јануара 2013	2013
35.	Љубомир Протић, Александар Липковски: «Шта угрожава школску математику?». Републички семинар 2013 о настави математике и рачунарства, Друштво математичара Србије, Београд, 12.-13. јануара 2013 (плeнарно предавање)	2013
36.	M. Живановић, А. Липковски: «Питагорине тројке у редовној и додатној настави математике». Републички семинар 2013 о настави математике и рачунарства, Београд, 12.-13. јануара 2013 (четворочасовна тема стручног усавршавања наставника математике и рачунарства)	2013
37.	А. Липковски: «Разломак: шта је то?». Архимедесов XXIX специјализовани републички семинар о настави математике, Друштво Архимедес, Београд, 11. јануар 2013 (предавање)	2013
38.	А. Липковски: «Критички осврт на PISA тестове: заблуде, грешке и задње намере». Симпозијум TIPNUD (Теорија и пракса науке у друштву: од кризе ка друштву знања),	2012

	Хемијски факултет Универзитета у Београду, 14.-16. новембра 2012 (саопштење)	
39.	A. Lipkovski «Hilbert and multivariate polynomial rings». Computer Algebra and Dynamic Geometry Systems in Mathematics Education CADGME 2012 (satellite conference of the 6 th European Congress of Mathematics), Novi Sad, 22-24. June (предавање)	2012
40.	А. Липковски: «О класификацији мономијалних уређења прстена полинома више променљивих». Друга математичка конференција Републике Српске, Требиње, 8. и 9. јун 2012, Књига апстраката стр. 12 (пленарно предавање)	2012
41.	А. Липковски: «Давид Хилберт и његово место у науци XX века». Манифестација Мај месец математике, ЦПН-МИ САНУ, Београд, 17. маја 2012 (предавање)	2012
42.	Превод књиге Гинтер Циглер: „Смем ли да бројим? Математичке приче“ (наслов оригинала Günter Ziegler: „Darf ich Zahlen?“), Математички институт, Центар за популаризацију науке и Завод за уџбенике, Београд	2012
43.	Превод књиге Владимира Драговић, Мирјана Радновић: „Понселеови поризми, квадрике и билијари“ (наслов оригинала Vladimir Dragović, Mirjana Radnović: “Poncelet Porisms and Beyond. Integrable Billiards, Hyperelliptic Jacobians and Pencils of Quadrics”), Завод за уџбенике, Београд, 263 стране	2012
44.	А. Липковски: «Корени и факторизација полинома у школи». Републички семинар 2012 о настави математике и рачунарства, Друштво математичара Србије, Крагујевац, јануар 2012 (четворочасовно предавање стручног усавршавања наставника математике и рачунарства).	2012
45.	J. Marković-Lipkovski, S. Čirović, D. Mitrović, A. Lipkovski, M. Perić, N. Savić, L. Gojković-Bukarica: Detection of K+ channel subunits in different human blood vessels. 13. конгрес фармаколога Србије и 3. конгрес клиничке фармакологије Србије са међународним учешћем, Палић, 5-8. октобра 2011 (саопштење)	2011
46.	А. Липковски: Руђер Бошковић. Српско философско друштво, 17.12.2011 (предавање)	2011
47.	А. Липковски, О. Шафах, Х. Дауб: «Вычисление графов конечных колец». Report 177, International Conference "Mathematical and informational technologies", Vrnjačka Banja Serbia - Budva Montenegro, August 27 - September 5, 2011, conf.nsc.ru/MIT-2011/reportview/52185 (саопштење)	2011
48.	Архимедесова 352. математичка трибина (предавање «Какви образовни стандарди за предмет Математика су нам потребни?»)	2010
49.	Републички семинар 2010 о настави математике и рачунарства, Београд, јануар 2010 (тема стручног усавршавања наставника математике и рачунарства «Развој појма броја – генетски и аксиоматски приступ»).	2010
50.	Панчево, предавање у гимназији (тема стручног усавршавања наставника математике и рачунарства «Развој појма броја – генетски и аксиоматски приступ»)	2010
51.	Научни скуп поводом Дана Филозофског факултета Универзитета у источном Сарајеву «Интердисциплинарност и јединство савремене науке», Пале, 22-24 мај 2009 (предавање по позиву «О заснивању наставе аритметике и алгебре» у Секцији за математику и рачунарство)	2009
52.	Symposium SAME 6 (Computer Algebra in Mathematics Education), Београд, 16.-17. јули 2009 (учешће)	2009
53.	MICOM 2009, International Congress on Mathematics (MASSEE Mathematical Society of South Eastern Europe), Охрид, 16.-20. септембар 2009 (саопштење "Cardinals, ordinals and the educational paradigm", Book of Abstracts стр. 64-65)	2009
54.	Трибина «Вера и наука» са промоцијом књиге Бојана Томића «Физика у Шестодневу Василија Великог» (Епархија Жичка, Краљево 2008, ISBN 978-86-84933-51-7), црква Лазарица, Крушевац, 8. мај 2009 (предавање «Вера и наука»)	2009
55.	Промоција књиге Марије Лине Века «Косово и Метохија. Затвор под отвореним небом» (Хришћанска мисао, Београд 2009, ISBN 978-86-83643-68-4), Патријаршија СПЦ, Београд, мај 2009 (кратко излагање)	2009
56.	Републички семинар 2009 о настави математике и рачунарства, Београд, 17-18. јануар 2009 (тема стручног усавршавања наставника математике и рачунарства «Заснивање аритметике – значај дељења с остатком»).	2009
57.	Семинар «Историја и епистемологија природних наука», Институт за физику, Земун, 30. јуни 2009 (предавање «Кардинали, ординали и образовна парадигма»)	2009
58.	Международная алгебраическая конференция посвященная 100-летию со дня рождения А. Г.	2008

	Куроша – International algebraic conference on the occasion of 100 th anniversary of professor A.G. Kurosh (1908-1971), Москва, 28. мај – 3. јун 2008 (саопштење)	
59.	Архимедесов XXIV специјализовани републички семинар за наставнике математике, Београд, 19. јануар 2008 (предавање «Заснивање школске алгебре»)	2008
60.	IV симпозијум «Васпитач у 21. веку», Сокобања, 28-29. март 2008 (предавање «Школска пракса у образовању будућих наставника»)	2008
61.	21st European Congress of Pathology, Истанбул, 8-13. септембар 2007 (постер PP15-4, Драган Митровић, Витомир Говедаровић, Даница Јовановић, Александар Липковски "Asymmetry of tumour volume lognormal distribution – an indicator of malignancy", апстракт у Virchows Archiv, 451:2, 202, ISSN 0945-6317, IF2007: 2.168)	2007
62.	Архимедесов XXII специјализовани републички семинар о настави математике, Београд, 13. јануар 2006 (предавање «Зашто учимо математику»)	2006
63.	III Конгрес математичара Македоније, Струга, 29. септембар – 2. октобар 2005 (предавање по позиву «Математика и образование», секција А – образовање)	2005
64.	International Conference "Topology, Analysis and Applications to Mathematical Physics", Москва, 14-18. фебруар 2005 (саопштење "Serret's curves and elliptic integrals", Зборник апстракта стр. 40-42)	2005
65.	Републички семинар 2005 о настави математике и рачунарства, Нови Сад, фебруар 2005 (предавање "Математика и природне науке у средњој школи", Зборник резимеа стр. 28-31)	2005
66.	Статистичко друштво Србије, Нови Сад, 11. фебруар 2005 (предавање "О примени статистичких метода у хронологији")	2005
67.	XI конгрес математичара Србије и Црне Горе, Петровац на мору, 2004 (саопштење "Multivariate polynomial division and Gröbner bases: a modification of the standard algorithm", Књига резимеа стр. 13-14)	2004
68.	Републички семинар 2003 из наставе математике и рачунарства, Ниш, фебруар 2003 (пленарно предавање «Реформисти и "вишак знања" у настави математике»)	2003
69.	Архимедесова ??? математичка трибина, Београд, ?? фебруар 2003 (предавање "Факторизација полинома и конструкција правилног петоугла")	2003
70.	Републички семинар 2002 из наставе математике и рачунарства, Нови Сад, 11-12. јануар 2002 (пленарно предавање "Интерактивно учење математике: за и против", Зборник резимеа стр. 7-8)	2002
71..	Астрономско друштво МАГЕЛАНОВ ОБЛАК, Прокупље, 22-23. јануар 2002 (предавање "Рачунарске анимације у математици и применама")	2002
72.	"Mathematics in medicine and pharmacy", Satellite workshop of PRIM 2002, Нови Сад, 21 јуни 2002 (програмски одбор)	2002
73.	Архимедесова 272. математичка трибина, Београд, 5. фебруар 2002 (предавање "Учење математике и рачунар: може ли се математика научити гледањем у екран рачунара?")	2002
74.	Математичка трибина, Крагујевац, 16. март 2002 (предавање "Интерактивно учење математике: за и против, или Може ли се математика научити гледањем у екран рачунара?")	2002
75.	Workshop "Contemporary geometry and related topics", Београд, 15-21. мај 2002 (саопштење "Parametrisation of some plane algebraic curves and other visualisation techniques", Зборник апстракта стр. 27)	2002
76.	Summer School in Modern Mathematical Physics, Сокобања, 13-25. август 2001 (циклус предавања "Categories, sheaves, and other algebraic tools")	2001
77.	ViVe Math Workshop for visualization and verbalization of Mathematics and Interdisciplinary Aspects, Ниш, 14-15. децембар 2001 (пленарно предавање "The educational use of mathematical software: techniques and examples")	2001
78.	Семинар катедре алгебре Универзитета "Tor Vergata" у Риму (предавање "")	2001
79.	X конгрес математичара Југославије, Београд, 21-24. јануар 2001 (пленарно предавање "Научити математику: зашто и како", секција Настава, историја и популаризација математике, Програм и закаснела резимеа стр. 51)	2001
80.	X конгрес математичара Југославије, Београд, 21-24. јануар 2001 (саопштење "О једном алгебарском проблему из физике елементарних честица", секција Алгебра, Зборник резимеа стр. 20)	2001
81.	X конгрес математичара Југославије, Београд, 21-24. јануар 2001 (саопштење "Математика,	2001

	МАТЕМАТИКА ^с и примене", секција Примењена математика, Зборник резимеа стр. 99)	
82.	Архимедесова 265. математичка трибина, Београд, 8. мај 2001 (предавање «У сусрет још једној реформи наставе математике»)	2001
83.	ЗЕСМ, Барселона, 10-14. јули 2000 (постер "Modelling fractions in CSP chromatography", коаутор С.Р. Никетић)	2000
84.	Републички семинар 2000 о настави математике и рачунарства, Београд 17-18. јануар 2000 (плерно предавање "Звоно за узбуну, или да ли је математика тешка")	2000
85.	Архимедесова 241. математичка трибина, Београд, 19. јануар 1999. (предавање «Статистичка хронологија – математички поглед на историју» заједно са Д. Благојевићем)	1999
86.	ИСМ 98, Берлин, 18-27. август 1998 (постер "Rational curves with elliptic arcs - Serrets solution of Legendres problem")	1998
87.	Geometric Combinatorics, Котор, 28. август - 3. септембар 1998 (саопштење "Pictures at a combinatorial exposition", Зборник апстракта стр. 15)	1998
88.	Републички семинар '98 о настави математике и рачунарства, Београд, 16-17 јануар 1998 (плерно предавање "О језику у настави и уџбеницима за математику и рачунарство")	1998
89.	Семинар «Историјска и епистемолошка истраживања у природним наукама», Институт за физику, Земун, 21. април 1998 (предавање «Математичке методе у хронологији по А. Т. Фоменку»)	1998
90.	Симпозијум "Блиски сусрети тројне врсте: математика-механика-физика", 11. децембар 1998 (саопштење "Алгебра у интеракцији математике и физике")	1998
91.	Превод (заједно са Д. Благојевићем) књиге Г. Носовски, А.Т. Фоменко: «Статистичка хронологија - у ком смо веку?», Математички институт САНУ и Досије, Београд, 446 страна	1997
92.	I научни скуп "Хармонија у природи, науци и уметности кроз историју", Београд, 11-12 децембар 1997 (саопштење "Хармонија и асиметрија у геометрији и архитектури", саопштен рад Б18)	1997
93.	ЕСМ-2, Будимпешта, 22-26. јули 1996 (саопштење "On Serret's curves")	1996
94.	International topological conference "Topology and applications", dedicated to P. S. Alexandroff's 100th birthday, Москва, 27-31. мај, 1996 (саопштење "Serret's curves", Book of Abstracts, 191-192, Moscow, Phasis, 1996)	1996
95.	XI семинар примењене математике Прим '96, Будва, 3-6. јуни 1996 (саопштење "Computers and some problems of algebraic geometry")	1996
96.	XI југословенски геометријски семинар, Дивчибаре, 10-17. октобар 1996 (саопштење "Два погледа на криве трећег реда", Зборник апстракта стр. 11)	1996
97.	International conference on algebra, logic and discrete mathematics, Ниш, 14-16. април 1995 (саопштење "An old family of curves is rational", Зборник апстракта стр. 71)	1995
98.	25th National conference of geometry and topology, Јаши, Румунија, 18-23. септембар 1995 (саопштење "Serret's curves and elliptic integrals II")	1995
99.	IX конгрес математичара Југославије, Петровац, 22-27. мај 1995 (саопштење "Serret's curves and elliptic integrals", Зборник резимеа стр. 31)	1995
100.	IX конгрес математичара Југославије, Петровац, 22-27. мај 1995 (саопштење "Digraphs associated with rings and some integer functions", Зборник резимеа стр. 32)	1995
101.	International Geometrical Colloquium, Москва, 10-14. мај 1993	1993
102.	Републички семинар '93 о настави математике, Београд, јануар 1993 (саопштен рад Б11)	1993
103.	VIII семинар из примењене математике, Тиват, 27-29. мај 1993 (саопштење "Алгоритам за покривање једног типа графова", саопштен рад Б12)	1993
104.	Симетрион '93 (Конференција о симетрији у науци, култури и уметности), Београд, 11-17. октобар 1993 (саопштење "О А-Д-Е проблему", Зборник апстракта стр.11-13)	1993
105.	ICTP College on Singularity Theory, Трст, 19. август - 6. септембар 1991	1991
106.	Conference on singularities, Бад Хоненф, 29. јануар-2. фебруар 1990.	1990
107.	Conferences on word equations and related topics and on logics with restricted structural rules, Тибинген, октобар 1990	1990
108.	International Conference "Algebraic Geometry", Берлин, 9-15. март 1988 (саопштење "Some properties of Newton polyhedra")	1988
109.	VI семинар из примењене математике, Тара, 31. август - 3. септембар 1988 (саопштење "Прорачун потенцијалног подзвучног струјања око сложених аеродинамичких	1988

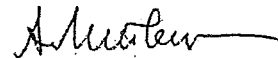
	конфигурација", Зборник апстраката стр. 24)	
110.	VI конференција "Алгебра и логика", Сарајево, 18-20. јун 1987 (саопштење "Аутоморфни групоиди: мотивације, својства, проблеми", Зборник резимеа стр. 30)	1987
111.	I аустријско-југословенска геометријска конференција, Сегау, 5-9. мај 1986 (саопштење "Singularities of hypersurfaces and their Newton polyhedra")	1986
112.	V конференција "Алгебра и логика", Цетиње, 12-14. јун 1986 (саопштење "О нерастављивим елементима прстена $K[[x_1, \dots, x_n]]$ и индексу нерастављивости", Зборник резимеа стр. 41)	1986
113.	VIII Конгрес МФАЈ, Приштина, 23-27. септембар 1985 (саопштење "Јака нерастављивост формалних степених редова", Зборник саопштења Конгреса стр.)	1985
114.	Једнограни сингуларитети алгебарских многострукости и нерастављивост у прстенима формалних степених редова. Докторска дисертација, ПМФ, Београд, 1985, стр.6+91. Комисија за одбрану Ђуро Курепа (ментор), Веселин Перић (коментор), Бранка Алимпич	1985
115.	IV конференција "Алгебра и логика", Загреб, 7-9. јун 1984 (саопштење)	1984
116.	V југословенски геометријски семинар, Аранђеловац, 14-16. септембар 1984 (саопштење "Њутнов полиедар - комбинаторно геометријска метода у анализи сингуларитета", Зборник апстракта стр. 15)	1984
117.	IV југословенски геометријски семинар, Опатија, 16-19. септембар 1983 (саопштење "Сингуларитети алгебарских многострукости")	1983
118.	III југословенска алгебарска конференција, Београд, 3-4. децембар 1982 (саопштење)	1982
119.	II југословенски симпозијум о методи коначних елемената и рачунарском пројектовању, Марибор, 17-20. октобар 1979 (саопштење)	1979
120.	Алгебарски кохерентни праменови. Магистарски рад, ПМФ, Београд, 1978. стр.6+147	1978

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ
Бр. 173/3
21.03. 20 18. год.
Београд, Студентски трг 16
Тел. 29 27 801, Факс: 26 30 151

САГЛАСНОСТ

Овим изјављујем да сам сагласан да будем евидентиран за кандидата за ректора Универзитета у Београду у изборном периоду шк. 2018/19-2020/21 године.

У Београду, 20. 03. 2018. године

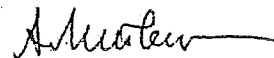
др Александар Т. Липковски
редовни професор
Математичког факултета Универзитета у Београду

ИЗЈАВА

У складу са чланом 3 став 3 Одлуке о расписивању избора за ректора и четири проректора за школске године 2018/19-2020/21 од 28. фебруара 2018. године изјављујем да испуњавам услове из члана 28 став 3 Статута Универзитета, односно:

- нисам изабран, постављен или именован на функцију у државном органу, органу аутономне покрајине или локалне самоуправе, органу политичке странке;
- нисам члан Националног савета за високо образовање, нити члан Комисије за акредитацију и проверу квалитета, нити сам запослен у Националном телу за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању.

У Београду, 20. 03. 2018. године

др Александар Т. Липковски
редовни професор
Математички факултет Универзитета у Београду

Александар Липковски

Изборни програм

После четрдесет две године рада у образовању на Универзитету у Београду, прешавши све наставне, научне и многе административне функције, од продекана, декана, проректора, председника Већа групације, до помоћника министра за високо образовање и председника Националног просветног савета, сматрам да добро познајем наш Универзитет, све његове врлине и слабости, жеље и могућности, у целини и у појединостима. Поред тога, већ осамнаест година на челу Универзитета у Београду није био ректор из области природно-математичких наука, иако оне највише доприносе високом међународном рангу нашег Универзитета. Стога се кандидујем за место првог међу једнакима, место ректора Универзитета у Београду. Навешћу основне целине као кључне речи мог програма, које се тичу прошлости, садашњости и будућности нашег Универзитета.

Традиција и квалитет

Тринаестог септембра ове године Универзитет у Београду слави 210 година свог постојања. Почев од 1. септембра 1808. године, када је у Београду у малој згради Ивана Југовића у Господар Јевремовој улици, прво предавање ђацима новоотворене устаничке Велике школе одржао Доситеј Обрадовић, преко Лицеја 1838, Велике школе 1863. и Универзитета 1905. године, високошколска настава је покренута и давала најбоље и најшколованије кадрове за државну администрацију, војску, образовање, здравство и све остале значајне послове у развоју младе, модерне српске државе. Од Доситеја Обрадовића као професора и Вука Караџића као ђака прве генерације, преко целе плејаде великана српске научне и друштвене мисли с краја 19. века и почетка 20. века, да поменемо Јована Цвијића, Михајла Петровића, Симу Лозанића, Ђорђа Јоановића, Милутина Миланковића, Слободана Јовановића, па све до данашњих дана, Универзитет у Београду је био главни ослонац развоја независне српске и касније југословенске државе. Оснивао је своје огранке у новоослобођеним крајевима, те тако управо њему свој почетак и развој, поред свих универзитета на данашњој територији Републике Србије, дугују и универзитети у Скопљу, Сарајеву и Подгорици. И поред притиска комунистичке идеологије после Другог светског рата, власти су држале до континуитета рада и кадрова на Универзитету, свесне чињенице да се стручњаци неопходни за развој нове Југославије квалитетно школују управо на Универзитету у Београду - правници, економисти, инжењери, лекари, професори, научници. Овај универзитет и људи који су на њему радили обезбедили су високи темпо развоја и велике домете науке и технике у ФНРЈ, СФРЈ и СРЈ, све до Републике Србије данас. Израстао је у огромну образовну институцију која обухвата 31 факултет, 11 научно-истраживачких института, преко 3000 професора и истраживача и скоро 100000 студената. Универзитет у Београду чини данас половину укупног високошколског потенцијала Србије. Како то пише у његовом статуту, Универзитет у Београду представља главно извориште духовне, интелектуалне и научне снаге српског народа и свих грађана Србије. Једном речју, Универзитет у Београду је био и остао стуб развоја српске државе и народа, највећи српски национални бренд, како га је окарактерисао ректор УБ (2004-2006), амбасадор у Лондону и донедавни председник Националног савета за високо образовање Дејан Поповић.

У међународним оквирима Универзитет у Београду заузима веома високо место, невероватно високо у односу на буџетска средства која се за његове потребе издвајају. На тзв. Шангајској листи (ARWU, Кина) заузимамо 201-300 место, равноправно са најстаријим европским Универзитетом у Болоњи, а много боље од наших регионалних такмаца. У оквиру QS World листе (Quacquarelli Symonds, Велика Британија), Универзитет у Београду је такође веома високо котиран: од преко 4000 светских универзитета, у пољу природно-математичких наука рангиран је на 347. месту, а у пољу хуманистичких наука између 401. и 450. На Лајденској листи (CWTS, Холандија), Универзитет у Београду заузима 179. место, а на Webometrics листи (CSIC, Шпанија) 552. место у свету и 16. место у Централној и Источној Европи. На URAP листи (Турска) Универзитет у Београду држи 208. место у свету и има категорију А+. Ови изванредни успеси Универзитета у Београду остварени су огромним залагањем научника и наставника са факултета и института у саставу Универзитета у Београду, који дају изузетно значајне доприносе и поред скромних средстава уложених у високо образовање и науку.

Залагају се на сваки могући начин да Универзитет у Београду, бранећи своје традиционалне вредности, врхунску науку и стваралаштво и најквалитетније знање, и даље напредује на светској сцени. Веома је важно да напори Универзитета у Београду буду праћени одговарајућом правном, финансијском, оперативном и сваком другом подршком на свим државним нивоима, чије обезбеђивање је један од најважнијих задатака ректора и његовог тима. Наставићу напоре које је недавно започео садашњи ректор Владимир Бумбаширевић, а који се настављају и на тежње ранијих ректора, за препознавање изврности Универзитета у Београду на државном нивоу кроз одговарајућа законска решења. Не сме се при томе дозволити да се квалитет универзитета мери трајањем студирања њихових студената, пролазношћу на испитима и сличним лажним критеријумима и псеудопараметрима.

Аутономија и одговорност

Основни принцип универзитетског образовања, уграђен и у Устав Републике Србије, је принцип аутономије универзитета. Да цитирам Устав РС.

„Члан 72.

Јемчи се аутономија универзитета, високошколских и научних установа.

Универзитети, високошколске и научне установе самостално одлучују о своме уређењу и раду, у складу са законом.“

Ево шта о томе говори најновији Закон о високом образовању из 2017.

„Члан 6.

Аутономија универзитета и других високошколских установа подразумева, у складу са овим законом:

- 1) право на утврђивање студијских програма;
- 2) право на утврђивање правила студирања и услова уписа студената;
- 3) право на уређење унутрашње организације;
- 4) право на доношење статута и избор органа управљања и других органа, у складу са овим законом;
- 5) право на избор наставника и сарадника;
- 6) право на издавање јавних исправа;
- 7) право на располагање финансијским средствима, у складу са законом;
- 8) право на коришћење имовине, у складу са законом;
- 9) право на одлучивање о прихватању пројеката и о међународној сарадњи.

Права из става 1. овог члана остварују се уз поштовање људских права и грађанских слобода и отворености према јавности и грађанима. "

Најзад, слично каже и Статут Универзитета у Београду:

„Члан 10.

(1) Аутономија Универзитета, у складу са законом, обухвата право на:

- утврђивање студијских програма;
- утврђивање правила студирања и услова уписа студената;
- уређење унутрашње организације;
- доношење статута и избор органа управљања и пословођења и студентског парламента;
- избор наставника и сарадника;
- издавање јавних исправа;
- располагање финансијским средствима;
- коришћење имовине;
- одлучивање о прихватању пројеката и о међународној сарадњи, као и
- друга права која произлазе из добрих академских обичаја."

Аутономија наставног и научног процеса треба да обезбеди његов квалитет, независно од жеље и воље спољног фактора и државе као финансијера, руководећи се искључиво критеријумима квалитета знања и релевантности научног истраживања. Задатак сваког ректора је да чува и јача аутономију универзитета, што ћу са еланом обављати.

Уз аутономију иде свакако и друштвена одговорност. Ова одговорност мора бити схваћена такође у контексту квалитета. Неодговорно према друштву и историји српске државе и народа би било да Универзитет у Београду даје дипломе недошколованим, неписменим, необразованим, неодговорно би било да се доносе брзоплете и непромишљене одлуке о променама и реформама наставног процеса и наставних планова и о организацији Универзитета на основу тренутне конјунктуре на тржишту радних односа. Универзитет постоји и функционише много дуже него што је то дневно-политичка и економска конјунктура. С тим у вези је и разматрање и доношење одлука по питању сумњи у квалитет и оригиналност једног броја доктората на Универзитету у Београду.

Унутрашњи односи: мултиполарност

Од увођења новог Закона о високом образовању 2005, Универзитет у Београду је доживео и преживео више напада централизације. Наравно, факултети имају своје потребе и проблеме, а Универзитет у Београду је по својој природи и обухвату мултиполаран. По мом дубоком уверењу, у уређењу Универзитета у Београду Ректорат не треба да има руководећу и наредбодавну, већ хармонизујућу и саветодавну улогу. Уместо да одређује и уређује, Ректорат треба да помаже и усаглашава. Један начин који може у овоме да буде делотворан је давање већег значаја групацијама и тражење већег степена договора унутар четири већа групација. Групације су природне организационе целине, јер су факултети груписани не само по главној области школовања својих дипломаца, већ и по претежним изворима додатних прихода. Тако, техничко-технолошка групација добар део својих прихода као и добар део стручности и рада својих наставника црпи из привредних и техничких развојних послова, пројеката и иницијатива. Медицинска групација своју стручност, основ за научни рад својих наставника и додатно финансирање има унутар система здравства. Природно-

научна и математичка групација се бави фундаменталним истраживањима која ова држава додатно финансира преко пројектног система, а не треба заборавити да је управо ова групација најзаслужнија за високу позицију Универзитета у међународним оквирима. Друштвено-хуманистичка групација поред тога, додатно учествује и у правно-економским токовима на нивоу државе. Обе последње групације су значајно везане и за систем доуниверзитетског образовања. Све у свему, интереси појединих групација се прилично разликују, као и њихови партнери у изворима наставно-научног рада и у остваривању додатног финансирања.

У овој палети треба поменути и научне институте - чланице Универзитета и њихово Веће института, чији утицај у управљању Универзитетом би такође требало повећати, нарочито у одговарајућим областима науке. Нажалост, по текућим законским решењима институти немају законом зајамчену аутономију (јер директоре именује Влада, што је у супротности са тачком 4 става 1 члана 6 ЗОВО). Неопходно је променити ово законско решење.

Посебно би требало радити на директној сарадњи факултета међу собом и са институтима у одређеним научним областима. Садашњи приступ мултидисциплинарним програмима истраживања преко Већа за студије при универзитету треба преиспитати, а улогу појединих чланица Универзитета у њему – факултета и института – појачати. По мом мишљењу, много је боље препустити тај «мултидисциплинарни» приступ развоју одговарајућих студијских програма директној сарадњи и уговарању између одговарајућих факултета као и института.

Једна од најважнијих карактеристика универзитета, *conditio sine qua non* универзитета је научноистраживачки рад: нема универзитета без науке. Допринос Универзитета у Београду и његових факултета и института у овом домену је огроман. У веома тешким временима за научни рад, наши професори и научници су, упоредо са одржавањем наставног процеса, успешно радили и објављивали своје резултате у светски познатим часописима. Залагају се максимално да овај потенцијал сачувамо и појачамо. Морамо подржати успешне научнике и помоћи мање успешнима да такви постану.

Наравно, поред мултиполарности, неопходно је развијати и међусобну солидарност факултета и института у оквиру Универзитета. Сваки наставник, сваки сарадник, сваки студент треба да осећа Универзитет у Београду и његов Ректорат као своју кућу. Управе факултета треба да појачано раде на развоју овакве солидарности. Она мора доћи изнутра, а не бити октроисана одозго.

Један од важних задатака ректора и његовог колегијума је увек био и остаје функционална интеграција универзитета, под којом подразумевам усклађивање на нивоу универзитета појединих факултетских функција. Реч је о основним заједничким универзитетским функцијама, а пре свега о јединственом информационом систему, усклађивању уписне политике, као и функционалном повезивању свих расположивих ресурса факултета и института укључујући лабораторије, опрему и библиотеке. На томе је већ доста урађено у претходном периоду и тај ће се посао наставити, укључујући и развој јединственог система ужих научних области.

Под функционалном интеграцијом свакако не подразумевам централизацију управљања и јединствене финансије, јер је таква централизација немогућа или контрапродуктивна. У појединим европским земљама произвела је веома негативне последице, као на пример у Италији. Лоше последице евентуалне централизације Универзитета у Београду биле би још драстичније и довеле би до смањења самосталних активности појединаца, група, факултета и института, демотивације и губитка иницијативе, одласка менаџерски способних чланова универзитетске заједнице и у крајњем исходу до пуцања Универзитета. Увек ћу бити противник овакве идеје.

Неопходно је подржавати пословне иницијативе појединаца и група на универзитету, уз два минимална обавезна услова: неугроженост наставног и научног процеса и транспарентност на нивоу Универзитета. Стога се у функционалној интеграцији подразумева сарадња факултетских органа и администрације, уз координацију на нивоу Ректората.

Један од важних аспеката заједничког живота је и међународна сарадња. Факултети су имали и имаће потпуну слободу у организацији и планирању своје међународне сарадње, али треба објединити проток информација. Веома је важно да сви професори Универзитета у сваком тренутку буду упознати са свиме што се на факултетима Универзитета дешава. Као најстарији и највећи балкански и српски универзитет, Универзитет у Београду ће максимално подржавати сарадњу са реномираним универзитетима из два значајна круга земаља. Први су земље које обично сврставамо у велике светске силе, други су суседне земље укључујући све бивше југословенске републике. Прве издвајам стога што од такве сарадње можемо имати највише користи у научном плану и унапређењу сопственог Универзитета, друге зато што таква сарадња доприноси јачању позиције Универзитета у Београду као стожера високошколског образовања и науке на Балкану. Свакако, и свака друга сарадња на добробит Универзитета имаће подршку ректора и његовог колегијума.

У склопу реченог, важно је да одржимо и ојачамо везу са нашим дипломцима, научницима и стручњацима који су потекли код нас и нашли своје место у свету. Треба преокренути жалопојку о «одливу мозга» у нашу предност, "to change brain drain into brain gain". Колико дипломаца београдског Универзитета би било срећно да буду у прилици да помогну свој Универзитет и своју земљу, на сваки могући и доступан начин. Важан саставни део заједничког информационог система мора бити alumni сервис Универзитета у Београду. Ова веза треба да буде један од важних ослонаца научног развоја и технолошких повезивања.

Капетан Мишино здање је прворазредни културни споменик наше престонице и представља традиционални ресурс Универзитета, али је његово двориште већ годинама изван функције. Потребно је да га, уз помоћ града Београда и нашим заједничким напорима ревитализујемо те да оно опет постане центар окупљања наставника, сарадника, студената и грађана Београда са редовним културно-уметничким и другим садржајима. На линији развоја поменуте солидарности, у овом се послу морамо ослонити највише на унутрашње ресурсе и на постојећа универзитетска културно-уметничка друштва, која треба на сваки начин подржавати.

У складу са огромном одговорношћу Универзитета за целокупно доуниверзитетско образовање у Србији у целини, предложићу да се формира Веће наставничких факултета, које би наставило рад постојеће Радне групе за сарадњу са Националним просветним саветом и преузело одговорност за помоћ Министарству просвете, уређивање улоге наставничких факултета у образовању, анализу и побољшање програма наставничких факултета, усавршавање већ школованих школских наставника и многе друге ствари у вези са основним и средњим образовањем у Србији. Ово Веће би на себе преузело значајан посао који је у овом тренутку веома запуштен и који Министарство просвете заједно са својим заводима води нетранспарентно, у тајности, са комисијама чији се састави не саопштавају, без правих јавних стручних дебата, на један административно-чиновнички начин. Невиђена је брука власти да се у Националном просветном савету није нашло места нити за једног професора Универзитета у Београду. То се није догодило никада до сада у историји Просветног савета, која траје преко 150 година. Професори Универзитета у Београду запостављени су на свим нивоима политичке власти, а њихов утицај у креирању

образовне, здравствене, економске и других друштвених политика је ништаван. То треба променити.

Спољашњи односи: активност

Стратешки циљ управе Универзитета је преузимање водеће улоге у интеракцији са политичким естаблишментом Републике, укључујући поменута питања учешћа у креирању друштвених политика, питања реституције и задужбина, као и питања финансирања науке и научних пројеката. У вези са задужбинама, није наодмет поменути да је пре другог светског рата Универзитет у Београду по обиму некретнина у свом власништву заузимао шесто место у Европи. Током своје дуге историје од 1808. године стекао је велики посед у некретнинама, углавном поклонима и донацијама богатих Срба. Та је имовина национализована у једном времену које је иза нас а Универзитет је пуно изгубио. Када би све те некретнине биле враћене, Универзитет практично не би морао да зависи од извршне власти и њене финансијске помоћи. Идеолошке промене после Другог светског рата су ту његову способност поништиле, али и новије па и садашње политичке власти као да користе сваку прилику да избегну враћање одузетог Универзитету у Београду. Чак су и некретнине које су после Другог светског рата изгубиле власника додељене изабраном титулару уместо да их присвоји држава, док некретнине одузете Универзитету нису враћене. Све будуће ректоре очекује тежак и важан задатак ефективног повратка такве имовине. Свим ћу средствима настојати да се то реализује.

Проблем са којим се Универзитет у Београду као целина и многи његови факултети већ дуже време суочавају је незавидан финансијски положај. Болоњски процес, поред многих других важних питања, утврђује и обавезу оснивача да обезбеди довољно финансирање за рад универзитета. Иако је потписала ову декларацију, држава Србија не испуњава своје обавезе према факултетима које је основала. Материјални трошкови факултета надокнађују се у просеку са око 30%. Ситуација са инвестиционим улагањима такође није сјајна. У таквој ситуацији, руководства факултета су приморана да средства налазе на другој страни. Често коришћена реторика о томе да недостајућа средства треба наћи обезбеђивањем сарадње са привредом и другим субјектима у Србији остаје само реторика. Мала и средња предузећа, која треба да чине спас наше привреде, по природи ствари нису заинтересована за развојна и научна улагања, већ само за брз обрт капитала. Велике фирме и корпорације скоро да не постоје, а једине велике фирме које озбиљно помажу Универзитету у Београду у оквиру својих могућности су НИС и Телеком. Наравно, и богата друштва имају проблема да одрже високи финансијски ниво давања за своје државне универзитете и постепено га смањују, али је он ипак довољан да се плате рачуни за воду, струју и грејање, да се одржи пристојан ниво научних истраживања и прихватљива примања наставног кадра. У нашој ситуацији, сиромашно друштво мора издвајати и више од европског просека за високо образовање уколико жели да постане развијено али и да опстане као друштво, држава и народ. Корпоративни поглед на универзитет као на предузеће није примерен српској стварности. Најважнији задатак ректора и његовог колегијума и у будућем периоду биће да интервенцијама, преговорима, разговорима и свим расположивим дипломатским умећем захтева од оснивача да испуни своје обавезе о задовољавајућем финансирању.

Градске власти Београда већ деценијама занемарују чињеницу да на Универзитету у Београду студира 100000 студената који ту живе, станују, уче и забављају се. Они представљају мотор развоја града, а град то свом Универзитету не

признаје. Неопходни су озбиљнији захтеви према градској власти, укључујући питање текућих трошкова чланица Универзитета. Ако то могу да раде Нови Сад, Ниш и Крагујевац, зашто град Београд не би могао да испоручује топлотну енергију или струју по повлашћеним ценама и да на разне друге начине помаже свој Универзитет.

Поред национализоване имовине, Универзитету је у протеклом времену одузето и право да користи и управља ресурсима изграђеним од стране града и државе за потребе управо студената Универзитета у Београду. Ради се о Студентском центру и његовим смештајним, рекреативним и осталим капацитетима. Један од важних задатака у наредном периоду је остваривање намере да учешће Универзитета у управљању овим ресурсима буде много веће и активније, уз пуно учешће студената у овом послу. Дугорочни стратешки циљ био би враћање ових ресурса под окриље Универзитета у Београду.

Једна од веома важних универзитетских активности – универзитетски спорт, такође је занемарена. Један од задатака у наредном периоду биће да универзитетски спорт вратимо на Универзитет, под окриље других универзитетских активности заједничким напорима факултета, наставника и студената. На крају трогодишњег мандата ректора и његовог тима налази се један изузетно значајан спортски и универзитетски догађај – Европске универзитетске игре у Београду 2020. Сви универзитетски центри у којима су овакве игре одржане доживели су развој спорта и одговарајуће инфраструктуре. То мора да се деси и у Београду и да дугогодишњи пројекат Спортског центра на Бежанијској коси после много година доживи своју реализацију. Међутим, огроман део средстава која ће држава и град уложити у овај догађај је изван домаћаја Универзитета. Трудићемо се да ово бар делимично исправимо. Надам се да ћемо сви заједно заслужити признање које је европска универзитетска спортска јавност одала нашем Универзитету и држави бирајући га за домаћина ЕУИ 2020.

Нешто као закључак

Универзитет у Београду кресе две особине које успешне фирме радо стављају у своје рекламне поруке. Ми се њима не хвалимо, од њих смо почели: то су традиција и квалитет. Свим срцем и расположивим средствима трудићу се да сачувамо традицију и унапредимо квалитет. Сви ми, професори Универзитета у Београду, свесни смо његовог значаја у историји и у развоју ове државе. Морамо сви заједно да покушамо да вратимо достојанство и утицај универзитета из ранијих времена. Залагаћу се да и наш оснивач, држава Србија као и Министарство просвете преко кога она утиче на нас, такође постану свесни те чињенице, и то не само декларативно. Нема потребе да се гради нови универзитетски центар, за Србију је Универзитет у Београду и Хајделберг и Сорбона заједно. Јер, традиција 210 година Универзитета у Београду се не може изградити од данас за сутра.

